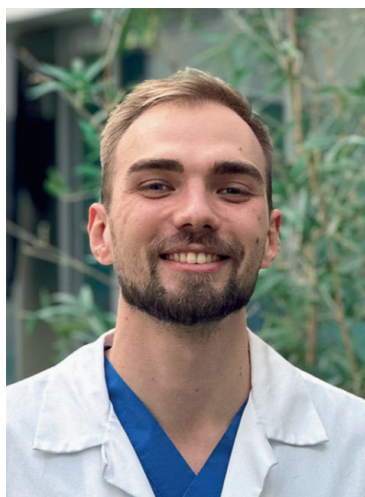

Hüpglossaalnärvi stimulaator obstruktiivse uneapnoe ravis*

Joosep-Henrich Soone –
Põhja-Eesti Regionaalhaigla
kirurgiikliiniku
otorinolarüngoloogia II aasta arst-
resident

Obstruktiivse uneapnoe puhul tekivad öised lämbumishood, mis tulenevad ülemiste hingamisteede korduvast kokkulangemisest une ajal. Ravimata obstruktiivne uneapnoe põhjustab kognitiivse võimekuse langust, ainevahetushäireid ning suurendab südame-veresoonkonna haiguste ja suremuse riski.

Standardravi on praegu positiivrõhuravi aparraadi (*continuous positive airway pressure*, CPAP) kasutamine, kuid tihtipeale on ravisõostumus halb, kuna seadet on ebamugav kasutada. Seetõttu otsitakse uusi lahendusi, kuidas vältida hingamisteede kokkulangemist. Üks kasutuses olevatest meetoditest on hüpglossaalnärvi stimulaator (HGNS). Stimulaatori tööpõhimõte on ergutada alalõualuu ja keele vahelise lihase kontraktsiooni, tõmmata nii keelepära ettepoole ning luua ruumi ülemistesse hingamisteedesse.

Aastal 2024 viidi läbi süstemaatiline ülevaade ja metaanalüüs HGNSiga ravi hindamiseks. Tulemuste põhjal võib järeldada, et stimulaatori kõrvaltoimed olid kerged ja harvad. Kõige sagedasemad kõrvaltoimed olid keele ebamu-

gavustunne (33%) ja haavandid (27%), kuid ka need olid enamasti mööduvad või lihtsasti leevendatavad. Täheledatai kõrget ravisõostumust: 12 kuu järel kasutas üle 80% uuritute seadet igal ööl, keskmine kasutusaeg oli 5,7 tundi (mediaan 5,8 tundi) öö jooksul. Enamik patsiente teatas suurest rahulolust ja subjektiivsete sümptomite vähenemisest. Turul domineeriv seade Inspire vähendas apnoe-hüpopnoe indeksit, mis väljendab apnoe ja hüpopnoe episoodide esinemiste arvu ühe unetunni kohta, lühiajaliselt kuni 20,14 ja pikaajaliselt kuni 15,91 võrra.

Praegu võib eeldada, et hüpglossaalnärvi stimulaatori kasutamine on paljutootav ravi neile, kes ei talu või ei kasuta CPAPi, kellel on möödukas kuni raske obstruktiivne uneapnoe ja kehamassiindeks $\leq 32 \text{ kg/m}^2$.

REFEREERITUD

Alrubasy WA, Abuawwad MT, Taha MJ, et al. Hypoglossal nerve stimulation for obstructive sleep apnea in adults: An updated systematic review and meta-analysis. *Respir Med* 2024;234:107826. Doi: 10.1016/j.rmed.2024.107826.

* Ette kantud Põhja-Eesti Regionaalhaigla kirurgiikliiniku *Journal Club*’is 7. oktoobril 2025.